

Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie

Názov materiálu: Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Predkladateľ: Ministerstvo financií Slovenskej republiky

3.1 Náklady regulácie

3.1.1 Súhrnná tabuľka nákladov regulácie

Tabuľka č. 1: Zmeny nákladov (ročne) v prepočte na podnikateľské prostredie (PP), vyhodnotenie mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov.

Nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia, ktorá je povinnou prílohou tejto analýzy a nájdete ju na [webovom sídle MH SR](#), (ďalej len „Kalkulačka nákladov“):

TYP NÁKLADOV	Zvýšenie nákladov v € na PP	Zníženie nákladov v € na PP
<i>A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality</i>	0	0
<i>B. Iné poplatky</i>	0	0
<i>C. Nepriame finančné náklady</i>	3 000 000	13 260 000
<i>D. Administratívne náklady</i>	165 421	390 254
Spolu = A+B+C+D	3 165 421	13 650 254
z toho		
<i>E. Vplyv na mikro, malé a stredné podniky</i>	111 771	390 254
<i>F. Úplná harmonizácia práva EÚ</i>	3 165 393	13 650 254
VÝPOČET mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov	IN	OUT
G. Náklady okrem výnimiek = B+C+D-F	28	0

3.1.2 Výpočty vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov

Tabuľka č. 2: Výpočet vplyvov jednotlivých regulácií (nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov):

P.č.	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci dôvod zvýšenia/zníženia nákladov na PP	Číslo normy (zákona, vyhlášky a pod.)	Lokalizácia (§, ods.)	Pôvod regulácie: SK/EÚ úplná harm./EÚ harm. s možnosťou voľby	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Počet subjektov MSP v dotk. kategórii	Vplyv na 1 podnik. v €	Vplyv na kategóriu dotk. subjektov v €	Druh vplyvu In (zvyšuje náklady) / Out (znižuje náklady)
1	Administratívne povinnosti z dôvodu presiahnutia obratu	zákon č. 222/2004 Z. z.	§ 4 a § 5	EÚ úplná harmonizácia	01.01.25	zdaniteľné osoby	191	191	7	1 403	In (zvyšuje náklady)
2	Získanie povolenia na uplatňovanie oslobodenia od DPH v inom členskom štáte pre malý podnik tuzemskej osoby	zákon č. 222/2004 Z. z.	§ 68g ods. 2	EÚ úplná harmonizácia	01.01.25	malé podniky	4 293	4 293	1	5 913	In (zvyšuje náklady)
3	Oznamovacie povinnosti malého podniku tuzemskej osoby, ktorý získal povolenie na uplatňovanie oslobodenia od DPH v inom členskom štáte	zákon č. 222/2004 Z. z.	§ 68g ods. 7	EÚ úplná harmonizácia	01.01.25	malé podniky	4 293	4 293	22	94 607	In (zvyšuje náklady)
4	Rozšírenie povolenia na uplatňovanie oslobodenia od DPH v inom členskom štáte pre malý podnik tuzemskej osoby	zákon č. 222/2004 Z. z.	§ 68g ods. 9	EÚ úplná harmonizácia	01.01.25	malé podniky	4 293	4 293	1	5 913	In (zvyšuje náklady)
5	Uplatňovanie oslobodenia od DPH v inom členskom štáte malým podnikom tuzemskej osoby (administratívne náklady - žiadosť o registráciu pre DPH)	zákon č. 222/2004 Z. z.	§ 68g	EÚ úplná harmonizácia	01.01.25	malé podniky	4 293	4 293	3	11 826	Out (znižuje náklady)

6	Uplatňovanie oslobodenia od DPH v inom členskom štáte malým podnikom tuzemskej osoby (administratívne náklady - daňové priznanie a iné povinnosti vyplývajúce z príslušnej legislatívy dotknutého členského štátu)	zákon č. 222/2004 Z. z.	§ 68g	EÚ úplná harmonizácia	01.01.25	malé podniky	4 293	4 293	88	378 428	Out (znižuje náklady)
7	Administratívne povinnosti platiteľa dane, ktorý si nesplnil registračnú povinnosť	zákon č. 222/2004 Z. z.	§ 78 ods. 9 a § 78 ods. 14	EÚ úplná harmonizácia	01.01.25	platitelia dane	1 623	N	33	53 650	In (zvyšuje náklady)
8	Ukončenie uplatňovania oslobodenia od DPH v inom členskom štáte malým podnikom tuzemskej osoby	zákon č. 222/2004 Z. z.	§ 68g ods. 10	EÚ úplná harmonizácia	01.01.25	malé podniky	860	860	1	1 185	In (zvyšuje náklady)
9	Samozdanenie pri dovoze tovaru	zákon č. 222/2004 Z. z.	§ 84a	EÚ úplná harmonizácia	01.01.25	platitelia dane, ktorí majú účinný štatút schváleného hospodárskeho subjektu	115	N	115 304	13 260 000	Out (znižuje náklady)
10	Finančný leasing - dodanie tovaru	zákon č. 222/2004 Z. z.	§ 8 ods. 1 písm. c)	EÚ úplná harmonizácia	01.01.25	leasingové spoločnosti	16	N	187 500	3 000 000	In (zvyšuje náklady)
11	Oznamovacia povinnosť podnikateľa, ktorý má registrovanú pokladnicu e-kasa klient	289/2008 Z. z.	§ 7a ods. 11	SK	01.01.25	podnikatelia	764	764	0	28	In (zvyšuje náklady)
12	Oznamovacia povinnosť z dôvodu presiahnutia dodatočného obratu	zákon č. 222/2004 Z. z.	§ 4	EÚ úplná harmonizácia	01.01.25	zdaniteľné osoby	764	764	1	702	In (zvyšuje náklady)
13	Zníženie hodnoty, do ktorej sa doklad vyhotovený pokladnicou e-kasa klient a tankovacím automatom považuje na účely DPH za faktúru	zákon č. 222/2004 Z. z.	§ 74 ods. 3 písm. b)	EÚ úplná harmonizácia	01.01.25	platitelia dane	881	881	1	809	In (zvyšuje náklady)

14	Registračná povinnosť pre zdaniteľné osoby, ktoré dodávajú tovary a služby, ktoré sú oslobodené od dane podľa § 37 až 39 zákona o DPH	zákon č. 222/2004 Z. z.	§ 4	EÚ úplná harmonizácia	01.01.25	zdaniteľné osoby	220	220	6	1212	In (zvyšuje náklady)
----	---	-------------------------	-----	-----------------------	----------	------------------	-----	-----	---	------	----------------------

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na zmenu nákladov

Osobitne pri každej regulácii s vplyvom na PP zhodnotenom v tabuľke č. 2 uveďte doplňujúce informácie tak, aby mohol byť skontrolovaný spôsob a správnosť výpočtov. Uveďte najmä, ako ste vypočítali vplyvy a z akého zdroja ste čerpali početnosti (uveďte aj link na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete). Jednotlivé regulácie môžu mať jeden alebo viac typov nákladov (A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality, B. Iné poplatky, C. Nepriame finančné náklady, D. Administratívne náklady). Rozčleňte ich a vypočítajte v súlade s metodickým postupom.

V predkladanom návrhu zákona bolo identifikovaných 10 regulácií s vplyvom na podnikateľské prostredie. Predmetom Kalkulačky nákladov sú regulácie súvisiace so znížením alebo zvýšením administratívnej záťaže:

1. Administratívne povinnosti z dôvodu presiahnutia obratu

Zmena regulácie dotknutým subjektom zvyšuje náklady. Z dôvodu transpozície smernice 2020/285 sa upravujú pravidlá registrácie tuzemských zdaniteľných osôb za platiteľa dane. Podľa doterajšej právnej úpravy bola zdaniteľná osoba povinná podať žiadosť o registráciu pre daň do 20. dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom dosiahla obrat. Následne daňový úrad vykonal registráciu pre daň najneskôr do 21 dní odo dňa doručenia žiadosti o registráciu pre daň. Zdaniteľná osoba sa stala platiteľom dane dňom uvedeným v rozhodnutí o registrácii pre daň.

Podľa nových pravidiel sa zdaniteľná osoba stane platiteľom prvým dňom kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, v ktorom presiahla obrat 50 000 eur. Zdaniteľná osoba bude povinná podať žiadosť o registráciu pre daň, a to do piatich pracovných dní. Zároveň bude platiteľ spolu so žiadosťou v určitých prípadoch povinný predložiť doklady osvedčujúce túto skutočnosť. Mení sa aj obdobie, za ktoré sa počíta obrat na účely povinnej registrácie pre daň. Ak však zdaniteľná osoba presiahla v kalendárnom roku obrat 62 500 eur, stáva sa platiteľom dane z pridanej hodnoty týmto okamihom.

Platiteľom dane sa môže stať každá zdaniteľná osoba, aj keď u nej nenastala niektorá zo zákonných skutočností - tzv. dobrovoľná registrácia.

Skutočnosť, že zdaniteľná osoba sa stala platiteľom dane neznamena, že táto osoba musí ihneď zvýšiť cenu ponúkaných tovarov alebo služieb o sumu dane, keďže jej vstupy sú už bez DPH. MF SR neevviduje žiadnu analýzu stavu, aký je rozdiel medzi platiteľmi a neplatiteľmi v konečných cenách.

Dotknutými subjektmi sú všetky zdaniteľné osoby, ktoré presiahli v kalendárnom roku obrat 62 500 eur ihneď. Počet dotknutých subjektov bol určený na základe údajov FR SR o distribúcii výnosov právnických osôb v zdaňovacom období 2021. Z hľadiska výšky výnosov, počet právnických osôb s výnosom od 45 000 eur do 50 000 eur tvorí po sčítaní skupinu 3816 daňových subjektov. Následne bol počet dotknutých subjektov na základe expertného odhadu určený ako percentuálny podiel vo výške 5 % z údajov FR SR o distribúcii výnosov právnických osôb v zdaňovacom období 2021 - 191 subjektov. Náklady regulácie boli určené ako administratívne. Pri kvantifikácii bol zvolený postup na základe alternatívy č. 1. Tieto subjekty budú musieť oproti terajšiemu stavu z dôvodu úpravy registračných procesov podávať navyše jedno daňové priznanie a jeden kontrolný výkaz, pričom expertný odhad za každú

povinnosť samostatne je cca 20 min. Frekvencia plnenia bola určená na 1-krát ročne pri odhadovanom počte dotknutých subjektov, ktoré sa stanú platiteľmi.

2. Získanie povolenia na uplatňovanie oslobodenia od DPH v inom členskom štáte pre malý podnik tuzemskej osoby

Slovenská republika je povinná s účinnosťou od 1. januára 2025 transponovať do vnútroštátneho práva smernicu 2020/285, pokiaľ ide o osobitnú úpravu pre malé podniky. Cieľom týchto harmonizačných pravidiel je eliminácia administratívneho zaťaženia malých podnikov a dosiahnutie rovnakého zaobchádzania z hľadiska DPH, pokiaľ ide o oslobodenie od dane výkonu ekonomickej činnosti na území tuzemska usadenou a neusadenou zdaniteľnou osobou, ktorú je možné na účely spoločných pravidiel DPH považovať za malý podnik, keďže v súčasnosti je oslobodenie od dane umožnené iba pre podniky, ktoré sú usadené v tuzemsku. Na druhej strane, ak chce malý podnik tuzemskej osoby uplatňovať osobitnú úpravu pre malé podniky v iných členských štátoch EÚ, musí byť identifikovaný pre jej uplatňovanie v členskom štáte usadenia. Pre účely uplatňovania osobitnej úpravy je teda nevyhnutné, aby sa malý podnik tuzemskej osoby identifikoval u miestne príslušného správcu dane, a to prostredníctvom tlačiva, v ktorom je povinný uviesť požadované údaje.

Predmetná regulácia dotknutým subjektom zvyšuje náklady. Dotknutými subjektmi sú malé podniky tuzemskej osoby, ktoré sa rozhodli uplatňovať osobitnú úpravu, avšak z pracovných a iných dokumentov EK nevyplýva žiadna prognóza využívania oslobodenia od dane v inom členskom štáte malými podnikmi. Počet dotknutých subjektov bol určený na základe údajov FR SR o distribúcii výnosov právnických osôb v zdaňovacom období 2021. Z hľadiska výšky výnosov, počet právnických osôb s výnosom do hranice pre povinnú registráciu za platiteľa dane tvorí po sčítaní skupinu 85 863 daňových subjektov. Následne bol počet dotknutých subjektov na základe expertného odhadu určený ako percentuálny podiel vo výške 5 % z údajov FR SR o distribúcii výnosov právnických osôb v zdaňovacom období 2021 do hranice pre povinnú registráciu - 4293 subjektov. Náklady regulácie boli určené ako administratívne. Pri kvantifikácii bol zvolený postup na základe alternatívy č. 1. V týchto prípadoch je expertný odhad časovej náročnosti na podanie oznámenia malého podniku tuzemskej osoby o rozhodnutí uplatňovať osobitnú úpravu daňovému úradu na tlačive, ktorého vzor určí a uverejní FR SR na webovom sídle finančného riaditeľstva, 30 min. Frekvencia plnenia bola určená ako nepravidelná/jednorazová, keďže nie je možné prognózovať správanie podnikateľov.

3. Oznamovacie povinnosti malého podniku tuzemskej osoby, ktorý získal povolenie na uplatňovanie oslobodenia od DPH v inom členskom štáte

Malý podnik tuzemskej osoby, ktorý je oprávnený uplatňovať osobitnú úpravu, je povinný podávať štvrťročné výkazy.

Regulácia dotknutým subjektom zvyšuje náklady. Dotknutými subjektmi sú malé podniky tuzemskej osoby, ktoré sa rozhodli uplatňovať osobitnú úpravu. Tieto subjekty sú následne povinné do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po skončení kalendárneho štvrťroka, v ktorom uplatňovali osobitnú úpravu, podať výkaz, v ktorom uvedú v § 68g ods. 7 stanovené údaje. Z pracovných a iných dokumentov EK nevyplýva žiadna prognóza využívania oslobodenia od dane v inom členskom štáte malými podnikmi. Počet dotknutých subjektov bol

určený na základe údajov FR SR o distribúcii výnosov právnických osôb v zdaňovacom období 2021. Z hľadiska výšky výnosov, počet právnických osôb s výnosom do hranice pre povinnú registráciu za platiteľa dane tvorí po sčítaní skupinu 85 863 daňových subjektov. Následne bol počet dotknutých subjektov na základe expertného odhadu určený ako percentuálny podiel vo výške 5 % z údajov FR SR o distribúcii výnosov právnických osôb v zdaňovacom období 2021 do hranice pre povinnú registráciu - 4293 subjektov. Náklady regulácie boli určené ako administratívne. Pri kvantifikácii bol zvolený postup na základe alternatívy č. 1. V týchto prípadoch je expertný odhad časovej náročnosti na podanie výkazu malým podnikom tuzemskej osoby 30 min. Frekvencia plnenia bola určená štvrťročne.

4. Rozšírenie povolenia na uplatňovanie oslobodenia od DPH v inom členskom štáte pre malý podnik tuzemskej osoby

V prípade, že malý podnik chce uplatňovať oslobodenie od dane aj v iných členských štátoch ako tých, ktoré uviedol v predchádzajúcom oznámení, je povinný oznámiť túto skutočnosť daňovému úradu na predpísanom tlačíve.

Regulácia dotknutým subjektom zvyšuje náklady. Dotknutými subjektmi sú malé podniky tuzemskej osoby, ktoré sa rozhodli uplatňovať osobitnú úpravu aj v inom členskom štáte ako v tom, v ktorom túto osobitnú úpravu uplatňujú. Z pracovných a iných dokumentov EK nevyplýva žiadna prognóza využívania oslobodenia od dane v inom členskom štáte malými podnikmi. Počet dotknutých subjektov bol určený na základe údajov FR SR o distribúcii výnosov právnických osôb v zdaňovacom období 2021. Z hľadiska výšky výnosov, počet právnických osôb s výnosom do hranice pre povinnú registráciu za platiteľa dane tvorí po sčítaní skupinu 85 863 daňových subjektov. Následne bol počet dotknutých subjektov na základe expertného odhadu určený ako percentuálny podiel vo výške 5 % z údajov FR SR o distribúcii výnosov právnických osôb v zdaňovacom období 2021 do hranice pre povinnú registráciu - 4293 subjektov. Náklady regulácie boli určené ako administratívne. Pri kvantifikácii bol zvolený postup na základe alternatívy č. 1. V týchto prípadoch je expertný odhad časovej náročnosti na podanie oznámenia malého podniku tuzemskej osoby o rozhodnutí uplatňovať osobitnú úpravu aj v inom členskom štáte daňovému úradu na tlačíve, ktorého vzor určí a uverejní finančné riaditeľstvo na webovom sídle finančného riaditeľstva 30 min. Frekvencia plnenia bola určená ako nepravidelná/jednorazová, keďže nie je možné prognózovať správanie podnikateľov.

5. Uplatňovanie oslobodenia od DPH v inom členskom štáte malým podnikom tuzemskej osoby (administratívne náklady – žiadosť o registráciu pre DPH)

Regulácia dotknutým subjektom znižuje administratívne náklady. Primárnym dôvodom vypracovania a predloženia návrhu zákona je transpozícia smernice 2020/285. Navrhovanou osobitnou právnou úpravou sa dáva malému podniku možnosť využívať oslobodenie od dane aj v inom členskom štáte, ako v členskom štáte, v ktorom je usadený, čo môže napomôcť zlepšeniu konkurencieschopnosti malých podnikov na vnútornom trhu Európskej únie. Uplatňovanie osobitnej úpravy malými podnikmi je previazané aj s plnením určitých povinností, ktoré sú kvantifikované vyššie. Určenie výšky pozitívneho vplyvu na ekonomickú činnosť malých podnikov v dôsledku prijatia osobitnej úpravy pre malé podniky nie je exaktne možné, pretože nemožno prognózovať správanie podnikateľov. Navyše z pracovných a iných

dokumentov EK nevyplýva žiadna prognóza využívania oslobodenia od dane v inom členskom štáte malými podnikmi. Malý podnik, ktorý sa rozhodne využívať osobitnú úpravu, však nebude povinný podať v inom členskom štáte žiadosť o registráciu pre daň, ak spĺňa podmienky.

Dotknutými subjektmi sú malé podniky tuzemskej osoby, ktoré sa rozhodli uplatňovať osobitnú úpravu. Počet dotknutých subjektov bol určený na základe údajov FR SR o distribúcii výnosov právnických osôb v zdaňovacom období 2021. Z hľadiska výšky výnosov, počet právnických osôb s výnosom do hranice pre povinnú registráciu za platiteľa dane tvorí po sčítaní skupinu 85 863 daňových subjektov. Následne bol počet dotknutých subjektov na základe expertného odhadu určený ako percentuálny podiel vo výške 5 % z údajov FR SR o distribúcii výnosov právnických osôb v zdaňovacom období 2021 do hranice pre povinnú registráciu - 4293 subjektov. Náklady regulácie boli určené ako administratívne. Pri kvantifikácii bol zvolený postup na základe alternatívy č. 1. Tieto subjekty nebudú musieť oproti terajšiemu stavu v členskom štáte, v ktorom nie sú usadené podať žiadosť o registráciu pre daň. Expertný odhad časovej náročnosti na podanie žiadosti o registráciu pre daň je 60 min. Frekvencia plnenia bola určená ako nepravidelná/jednorazová, keďže regulácia súvisí so získaním povolenia na uplatňovanie oslobodenia od DPH v inom členskom štáte pre malý podnik tuzemskej osoby.

6. Uplatňovanie oslobodenia od DPH v inom členskom štáte malým podnikom tuzemskej osoby (administratívne náklady – daňové priznanie a iné povinnosti vyplývajúce z príslušnej legislatívy dotknutého členského štátu)

Regulácia dotknutým subjektom znižuje administratívne náklady. Dotknutými subjektmi sú malé podniky tuzemskej osoby, ktoré sa rozhodli uplatňovať osobitnú úpravu, avšak z pracovných a iných dokumentov EK nevyplýva žiadna prognóza využívania oslobodenia od dane v inom členskom štáte malými podnikmi. Počet dotknutých subjektov bol určený na základe údajov FR SR o distribúcii výnosov právnických osôb v zdaňovacom období 2021. Z hľadiska výšky výnosov, počet právnických osôb s výnosom do hranice pre povinnú registráciu za platiteľa dane tvorí po sčítaní skupinu 85 863 daňových subjektov. Následne bol počet dotknutých subjektov na základe expertného odhadu určený ako percentuálny podiel vo výške 5 % z údajov FR SR o distribúcii výnosov právnických osôb v zdaňovacom období 2021 do hranice pre povinnú registráciu - 4293 subjektov. Náklady regulácie boli určené ako administratívne. Pri kvantifikácii bol zvolený postup na základe alternatívy č. 1. Tieto subjekty nebudú musieť oproti terajšiemu stavu v členskom štáte, v ktorom nie sú usadené podávať pravidelne po skončení zdaňovacieho obdobia daňové priznanie, či plniť iné povinnosti vyžadované vnútroštátnymi predpismi. Na základe reálnej skúsenosti je expertný odhad časovej náročnosti na podanie daňového priznania za jeden mesiac 20 min. (240 min. na jeden subjekt za rok) a na plnenie iných povinností za jeden mesiac 20 min. (240 min. na jeden subjekt za rok). Odhad trvania oznamovacích povinností je teda 240 min. + 240 min. Frekvencia plnenia bola určená ako 1-krát ročne a zohľadňuje časovú náročnosť na jeden subjekt za 1 rok a regulácia súvisí so získaním povolenia na uplatňovanie oslobodenia od DPH v inom členskom štáte pre malý podnik tuzemskej osoby. Keďže nevieme zohľadniť, v koľkých členských štátoch bude priemerne malý podnik využívať oslobodenie od dane, výpočet zohľadňuje len nevzniknutie povinností v jednom inom členskom štáte.

7. Administratívne povinnosti platiteľa, ktorý si nesplnil registračnú povinnosť

Zmena regulácie dotknutým subjektom zvyšuje náklady. Platiteľ, ktorý nesplnil povinnosť podať žiadosť o registráciu pre daň podľa § 4 alebo § 5 alebo podal žiadosť o registráciu pre daň oneskorene, je povinný bezodkladne od zistenia tejto skutočnosti podať v chronologickom poradí daňové priznanie za každé zdaňovacie obdobie, za ktoré v dôsledku tohto oneskorenia nepodal daňové priznanie. Ak je platiteľ zahraničnou osobou, je povinný podať daňové priznanie aj za zdaňovacie obdobie, za ktoré ho nebol povinný podať. Platiteľ, ktorý nesplnil povinnosť podať žiadosť o registráciu pre daň podľa § 4 alebo § 5 alebo podal žiadosť o registráciu pre daň oneskorene, je povinný podať v lehote na podanie daňového priznania podľa § 78 ods. 9 v chronologickom poradí aj kontrolný výkaz za každé zdaňovacie obdobie, za ktoré v dôsledku tohto oneskorenia nepodal kontrolný výkaz v lehote podľa odseku 1. Platiteľ alebo zahraničná osoba, ktorí si nesplnili povinnosť podať žiadosť o registráciu pre daň alebo podali žiadosť o registráciu oneskorene, môžu v zdaňovacom období, za ktoré v dôsledku tohto oneskorenia podávajú daňové priznanie po uplynutí lehoty podľa § 78 ods. 2, uplatniť aj právo na odpočítanie dane.

Dotknutými subjektmi sú všetci platitelia dane, ktorí si nesplnili registračnú povinnosť alebo podali žiadosť o registráciu pre daň oneskorene. Náklady regulácie boli určené ako administratívne. Pri kvantifikácii bol zvolený postup na základe alternatívy č. 1. Na základe údajov z FR SR v roku 2021 podalo žiadosť o registráciu pre daň oneskorene 1 623 daňových subjektov a priemerná doba oneskorenia bola 142 dní. Za rok 2021 FR SR neeviduje daňové subjekty, ktoré si nesplnili povinnosť podať žiadosť o registráciu pre daň a následne boli registrované z úradnej moci. Keďže zdaňovacím obdobím platiteľa je primárne kalendárny mesiac, daňové subjekty boli priemerne v oneskorení 4,7 zdaňovacích období. Podľa údajov za rok 2021 by 1623 daňových subjektov muselo podľa návrhu zákona podať 5 daňových priznaní a 5 kontrolných výkazov za zdaňovacie obdobia, za ktoré ich nepodali. Expertný odhad časovej náročnosti na vykonanie úkonu v dôsledku oneskorene podanej žiadosti o registráciu pre daň je 20 min. na podanie daňového priznania za jeden mesiac a 20 min. na podanie kontrolného výkazu za jeden mesiac. Odhadovaná časová náročnosť celkovo 40 minút za jeden mesiac bola určená na základe reálnej skúsenosti. Pri výpočte sme zohľadnili skutočnosť, že podľa v súčasnosti platného a účinného zákona o DPH podával platiteľ dane, ktorý podal žiadosť o registráciu oneskorene jedno daňové priznanie za obdobie, v ktorom mal byť platiteľom. Odhadovanú časovú náročnosť sme vynásobili priemerným počtom zdaňovacích období v oneskorení ($40 \text{ minút} \times 5 \text{ zdaňovacích období} = 200 \text{ minút}$) a po odčítaní jedného daňového priznania je odhadovaná časová náročnosť celkovo 180 minút. Frekvencia plnenia bola na základe uvedenej kvantifikácie určená na 1-krát ročne.

8. Ukončenie uplatňovania oslobodenia od DPH v inom členskom štáte malým podnikom tuzemskej osoby

V prípade, ak sa malý podnik tuzemskej osoby rozhodne neuplatňovať osobitnú úpravu v niektorom členskom štáte alebo sa rozhodne neuplatňovať osobitnú úpravu v žiadnom členskom štáte, je povinný vopred oznámiť toto rozhodnutie daňovému úradu na predpísanom tlačíve.

Regulácia dotknutým subjektom zvyšuje náklady. Dotknutými subjektmi sú malé podniky tuzemskej osoby, ktoré sa rozhodli už neuplatňovať osobitnú úpravu. Z pracovných a iných

dokumentov EK nevyplýva žiadna prognóza využívania oslobodenia od dane v inom členskom štáte malými podnikmi. Počet subjektov, ktoré sa rozhodnú využívať osobitnú úpravu bol určený na základe údajov FR SR o distribúcii výnosov právnických osôb v zdaňovacom období 2021. Počet subjektov, ktoré sa rozhodnú využívať osobitnú úpravu bol na základe expertného odhadu určený ako percentuálny podiel vo výške 5 % z údajov FR SR o distribúcii výnosov právnických osôb v zdaňovacom období 2021 do hranice pre povinnú registráciu - 4293 subjektov. Predpokladáme, že v rámci tohto počtu vzniknú skutočnosti, ktoré budú viesť k rozhodnutiu neuplatňovať osobitnú úpravu v niektorom členskom štáte alebo k rozhodnutiu neuplatňovať osobitnú úpravu v žiadnom členskom štáte u 20 % subjektov, teda že cca 860 subjektov ročne prehodnotí svoje zámery vo využívaní osobitnej úpravy pre malé podniky. Náklady regulácie boli určené ako administratívne. Pri kvantifikácii bol zvolený postup na základe alternatívy č. 1. V týchto prípadoch je expertný odhad časovej náročnosti na podanie oznámenia malého podniku tuzemskej osoby o rozhodnutí neuplatňovať osobitnú úpravu v niektorom členskom štáte alebo o rozhodnutí neuplatňovať osobitnú úpravu v žiadnom členskom štáte daňovému úradu na tlačive, ktorého vzor určí a uverejní finančné riaditeľstvo na webovom sídle finančného riaditeľstva 30 min. Frekvencia plnenia bola určená ako nepravidelná/jednorazová, keďže nie je možné prognózovať správanie podnikateľov.

9. Samozdanenie pri dovoze tovaru – cash vplyv

Zmena regulácie dotknutým subjektom značne znižuje náklady. Samozdanenie pri dovoze tovaru je možnosťou pre platiteľa dane preniesť povinnosť platiť daň a namiesto platenia dane colnému úradu platiteľ dane zaplatí DPH v daňovom priznaní, kde si súčasne môže uplatniť nárok na odpočítanie dane. Zavedenie samozdanenia sa týka vybraných subjektov, ktorí dávajú dostatočné materiálne záruky v ich spoľahlivosti. Ide o platiteľov dane so sídlom v tuzemsku, ktorí majú účinný štatút schváleného hospodárskeho subjektu (AEO) podľa colných predpisov, pridelené IČ DPH podľa § 4 alebo § 4b, ako aj o platiteľov dane, na účet ktorého sa podáva colné vyhlásenie v rámci centralizovaného colného konania podľa colných predpisov, ktorí majú účinný štatút (AEO) a pridelené IČ DPH podľa § 4, § 4b alebo § 5. Tieto subjekty sú spravidla subjekty, ktoré platia vyššiu DPH. Výnos DPH na colniciach pre vybrané subjekty AEO predstavuje cca 68% celkovej sumy DPH vybranej na colnici. Celkovo sa na colniciach vybralo za rok 2022 3,9 mld. eur DPH. Zavedenie samozdanenia pri dovoze tovaru v praxi zjednoduší a urýchli colné konanie a má pozitívny cash flow vplyv na podnikateľské subjekty.

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet AEO	58	72	77	83	94	115

Prehľad počtu AEO subjektov v rokoch

Z ekonomického pohľadu bude mať zmena tejto regulácie značný pozitívny cash flow vplyv pre vybraných spoľahlivých importérov, ktorí sú držiteľmi štatútu AEO. Výška pozitívneho vplyvu samozrejme závisí od objemu dovozu tovaru, ale pre dotknuté subjekty bude cash flow vplyv v miliardách eur ročne. Dotknuté subjekty teda nebudú musieť platiť DPH na colniciach, ale budú môcť zaplatiť DPH v daňovom priznaní, v ktorom súčasne môžu uplatniť nárok na odpočítanie dane. S tým súvisí následný cash vplyv na dotknuté subjekty.

Dotknutými subjektmi sú platitelia dane so sídlom v tuzemsku, ktorí majú účinný štatút schváleného hospodárskeho subjektu (AEO) podľa colných predpisov, pridelené IČ DPH podľa

§ 4 alebo § 4b, ako aj o platiteľia dane, na účet ktorých sa podáva colné vyhlásenie v rámci centralizovaného colného konania podľa colných predpisov, ktorí majú účinný štatút (AEO) a pridelené IČ DPH podľa § 4, § 4b alebo § 5. V roku 2022 tvorilo túto skupinu 115 subjektov. Tieto subjekty sú spravidla subjekty, ktoré platia vyššiu DPH. Výnos DPH na colniciach pre vybrané subjekty AEO predstavuje cca 68% celkovej sumy DPH vybranej na colniciach, t.j. 2,652 mld. eur. Celkovo sa na colniciach vybralo za rok 2022 3,9 mld. eur DPH. Náklady regulácie boli určené ako nepriame finančné náklady. Pri kvantifikácii sme vychádzali z toho, že AEO subjekty musia v súčasnosti v čase od zaplattenia DPH pri dovoze tovaru, následného odpočítania a jeho vyplatenia dotknutú sumu nejakým spôsobom alokovať. Ak by si dotknutú sumu museli požičať za úrok 0,5 % počas krátkeho obdobia (vychádzame z aktuálnej úrokovej sadzby vo výške 5 % p. a., 0,4 % p. m.), dotknutá suma nákladov by predstavovala 13 260 000 eur. Frekvencia plnenia bola určená ako 1-krát ročne. Je potrebné zdôrazniť, že ide o veľmi hrubý odhad, keďže nie sú známe podrobnosti o obchodnom správaní AEO subjektov.

10. Finančný leasing – dodanie tovaru

Zmena regulácie dotknutým subjektom zvyšuje náklady. Podľa súčasného znenia zákona o DPH sa vo veľkej väčšine prípadov finančný leasing považuje za dodanie služby. Podľa navrhovanej zmeny sa bude finančný leasing (prenájom s právom kúpy prenajatej veci) považovať v zásade za dodanie tovaru. Leasingové spoločnosti si však museli byť vedomé, že národná úprava nie je v súlade so smernicou 2006/112/ES a s uplatňovaním tohto mechanizmu v iných členských štátoch minimálne od vydania rozsudku Súdneho dvora vo veci C-164/16 Mercedes-Benz Financial Services UK. Navrhovaná zmena zásadne mení produkt finančný leasing, ktorý sa v roku 2022 poskytol v celkovej hodnote viac ako 1,3 mld. eur. Na základe pripomienky Asociácie priemyselných zväzov a dopravy (ďalej len „APZD“) v rámci PPK má navrhovaná zmena priamy dopad na podnikateľské prostredie, a to vo výške minimálne 3 000 000 EUR. Ide o vyčíslené priame náklady leasingových spoločností na zmenu produktu finančný leasing podľa navrhovanej zmeny. Podľa pripomienky Republikovej únie zamestnávateľov uplatnenej v rámci toho istého PPK má navrhovaná zmena priamy dopad na podnikateľské prostredie, a to vo výške minimálne 1 500 000 EUR.

Dotknutými subjektmi sú leasingové spoločnosti. Počet dotknutých subjektov bol určený na základe štatistických údajov Národnej banky Slovenska o lízingových spoločnostiach – Zoznam vykazujúcich spoločností pre rok 2022 (<https://nbs.sk/statisticke-udaje/financne-institucie/factoring-lizing-a-splatkove-financovanie/statisticke-a-analyticke-prehlady/>). Národná banka Slovenska eviduje v rámci zoznamu 16 vykazujúcich leasingových spoločností. Pri výpočte nákladov regulácie vychádzalo MF SR zo sumy oznámenej APZD. Náklady regulácie boli určené ako nepriame finančné náklady. Frekvencia plnenia bola určená ako 1-krát ročne, aby zohľadňovala dopad na podnikateľské prostredie za 1 rok, ktorý odhaduje APZD.

11. Oznamovacia povinnosť podnikateľa, ktorý má registrovanú pokladnicu E-kasa klient

Nadväzne na navrhované zmeny v pravidlách registrácie tuzemských zdaniteľných osôb za platiteľa dane podľa zákona o DPH, sa v Čl. II návrhu zákona zavádza oznamovacia povinnosť podnikateľa voči FR SR v prípade, ak mu vznikla povinnosť registrovať sa za platiteľa dane v súlade s Čl. I návrhu zákona. Podnikateľ si túto povinnosť musí splniť skôr, ako vyhotoví pokladničný doklad ako platiteľ dane. Podnikateľ túto povinnosť nebude oznamovať na špeciálnom tlačive, ale prostredníctvom portálu finančnej správy v e-kasa zóne podnikateľa.

Táto povinnosť nebude mať dodatočný finančný vplyv na podnikateľov, ale vyvoláva administratívny vplyv.

Predmetná regulácia pre dotknuté subjekty predstavuje administratívny vplyv. Počet dotknutých subjektov bol určený na základe údajov FR SR o distribúcii výnosov právnických osôb v zdaňovacom období 2021. Z hľadiska výšky výnosov, počet právnických osôb s výnosom od 45 000 eur do 50 000 eur tvorí po sčítaní skupinu 3816 daňových subjektov. Následne bol počet dotknutých subjektov na základe expertného odhadu určený ako percentuálny podiel vo výške 20 % z údajov FR SR o distribúcii výnosov právnických osôb v zdaňovacom období 2021 - 764 subjektov. Náklady regulácie boli určené ako administratívne. Pri kvantifikácii bol zvolený postup na základe alternatívy č. 1. V týchto prípadoch je expertný odhad časovej náročnosti na splnenie povinnosti 12 sekúnd. Frekvencia plnenia bola určená na 1-krát ročne, avšak nie je možné prognózovať správanie podnikateľov.

12. Oznamovacia povinnosť z dôvodu presiahnutia dodatočného obratu

Ak zdaniteľná osoba, ktorá podala žiadosť o registráciu pre daň z dôvodu presiahnutia obratu 50 000 eur, presiahne v kalendárnom roku aj ďalší dodatočný obrat 12 500 eur (t.j. celkový suma dosiahnutého obratu v prebiehajúcom kalendárnom roku presiahne 62 500 eur), bude povinná bezodkladne oznámiť daňovému úradu skutočnosť, že sa stala platiteľom. V oznámení uvedie deň, keď k tejto skutočnosti došlo. Oznámenie sa podáva na tlačive podľa osobitného predpisu.

Dotknutými subjektmi sú všetky zdaniteľné osoby, ktoré presiahli v kalendárnom roku obrat 62 500 eur. Počet dotknutých subjektov bol určený na základe údajov FR SR o distribúcii výnosov právnických osôb v zdaňovacom období 2021. Z hľadiska výšky výnosov, počet právnických osôb s výnosom od 45 000 eur do 50 000 eur tvorí po sčítaní skupinu 3816 daňových subjektov. Následne bol počet dotknutých subjektov na základe expertného odhadu určený ako percentuálny podiel vo výške 20 % z údajov FR SR o distribúcii výnosov právnických osôb v zdaňovacom období 2021 - 764 subjektov. Náklady regulácie boli určené ako administratívne. Pri kvantifikácii bol zvolený postup na základe alternatívy č. 1. V týchto prípadoch je expertný odhad časovej náročnosti na splnenie povinnosti 5 minút. Frekvencia plnenia bola určená na 1-krát ročne pri odhadovanom počte subjektov, ktoré si z dôvodu, že sa stali platiteľmi budú musieť splniť oznamovaciu povinnosť.

13. Zníženie hodnoty, do ktorej sa doklad vyhotovený pokladnicou e-kasa klient a tankovacím automatom považuje na účely DPH za faktúru

Zmena regulácie dotknutým subjektom zvyšuje náklady. S cieľom efektívneho boja proti daňovým podvodom a eliminácie daňovej medzery na DPH sa znižuje hodnota, do ktorej sa doklad vyhotovený pokladnicou e-kasa klient a tankovacím automatom považuje na účely DPH za faktúru – na 400 eur z 1 600 eur. Navrhovanej zmene predchádzali zistenia finančnej správy o zneužívaní týchto dokladov na účely neoprávneného odpočítania dane, keďže do sumy odpočítanej dane vo výške 2999,99 eur na základe zjednodušených faktúr ide aj o anonymizované miesto v kontrolnom výkaze. Súčasne na základe vykonaného porovnania právnych úprav platných v okolitých členských štátoch EÚ (ČR, PL, AT a HU) bolo zistené, že v súčasnosti uplatňovaný limit je v rámci uvedeného geografického priestoru suverénne

najvyšší, keď dosahuje až štvornásobnú hodnotu sumy, do ktorého sú zdaniteľné osoby z Rakúska a Česka oprávnené vyhotoviť zjednodušenú faktúru. V prípade Maďarska a Poľska sa za zjednodušenú faktúru na účely DPH považuje dokonca len doklad na sumu do 100 eur. Zavedenie limitu 2999,99 eur predstavuje nástroj boja proti podvodom, keďže na základe zjednodušených faktúr sa čerpalo veľmi vysoké odpočítanie dane. Ak je celková suma odpočítanej dane zo zjednodušených faktúr za príslušné zdaňovacie obdobie menej ako 3 000 eur, platiteľ dane, ktorý má o prijatom tovare alebo službe zjednodušenú faktúru podľa § 74 ods. 3 písm. a) a b) zákona o DPH, uvádza v kontrolnom výkaze v časti B.3.1. celkovú sumu základov dane, celkovú sumu dane a celkovú sumu odpočítanej dane za dané zdaňovacie obdobie, a to súhrnne zo všetkých prijatých zjednodušených dokladov, z ktorých uplatňuje odpočítanie dane v zdaňovacom období, za ktoré podáva kontrolný výkaz. V tomto riadku sa v kontrolnom výkaze neuvádza počet faktúr, ani ich výška jednotlivo. Ak je celková suma odpočítanej dane zo zjednodušených faktúr za príslušné zdaňovacie obdobie 3 000 eur a viac, platiteľ dane uvádza v časti B.3.2 kontrolného výkazu sumárne údaje zo zjednodušených faktúr (celková suma základov dane, celková suma dane, celková suma odpočítanej dane) podľa IČ DPH jednotlivých dodávateľov za príslušné zdaňovacie obdobie, v ktorom si uplatňuje z týchto zjednodušených faktúr odpočítanie dane.

Dotknutými subjektmi sú platitelia dane. Počet dotknutých subjektov bol určený na základe údajov FR SR. Na základe poskytnutých údajov v druhom kalendárnom štvrtroku roka 2023 platitelia dane uplatnili odpočítanie dane zo zjednodušených faktúr, pri ktorých bola celková suma transakcií dodávateľsko-odberateľských vzťahov vyššia ako 400 eur v 8 812 prípadoch. Uvedené číslo nepredstavuje počet vydaných dokladov, ale sumu transakcií, ktoré zodpovedajú neznámemu počtu dokladov od jedného dodávateľa. Počet dodávateľských-odberateľských vzťahov sme vynásobili číslom štyri (počet kvartálov za kalendárny rok). Následne bol na základe expertného odhadu počet zjednodušených faktúr so sumou vyššou ako 400 eur určený na základe expertného odhadu ako percentuálny podiel vo výške 2,5 % z 35 248 transakčných vzťahov - t.j. predpokladáme 881 zjednodušených faktúr so sumou vyššou ako 400 eur. Náklady regulácie boli určené ako administratívne. Pri kvantifikácii bol zvolený postup na základe alternatívy č. 1. V týchto prípadoch je expertný odhad časovej náročnosti na vyhotovenie faktúry 5 minút. Frekvencia plnenia bola určená na 1-krát ročne pri uvádzanom počte subjektov a zohľadňuje údaje za štyri kalendárne štvrtroky. Pretože ide o maloobchod a nie je veľký predpoklad, že zákazníci platia väčšie sumy za dodanie tovarov alebo služieb v hotovosti alebo prostriedkami nahrádzajúcimi hotovosť, odhadujeme nízky počet dokladov pri ktorých sa v dôsledku tejto zmeny bude musieť vyhotoviť štandardná faktúra. Ďalej je potrebné uviesť, že mnohí podnikatelia navrhovaným spôsobom takto postupujú už dnes.

14. Registračná povinnosť pre zdaniteľné osoby, ktoré dodávajú tovary a služby, ktoré sú oslobodené od dane podľa § 37 až 39 zákona o DPH

Zmena regulácie dotknutým subjektom zvyšuje náklady. Z analýzy FR SR v zmysle požiadavky MF SR z roku 2022 vo veci poskytnutia údajov o povinne registrovaných subjektoch, ktoré dosiahli obrat z oslobodených činností bez nároku na odpočítanie (hrubý odhad počtu týchto dotknutých subjektov sa posudzoval na základe údajov z DP DPH po registrácii týchto subjektov) vyplynulo, že povinnosť sa týkala 881 daňových subjektov. Teda dohromady 881 daňových subjektov bolo registrovaných preto, že za 12 po sebe nasledujúcich

kalendárnych mesiacov dosiahli obrat vo výške najmenej 49 790 eur výlučne len z plnení oslobodených od dane podľa § 37 až § 39 zákona o DPH. Tieto subjekty sa vzhľadom na novelu zákona o DPH – zákon č. 516/2022 Z. z. mohli deregistrovať.

Počet dotknutých subjektov, ktoré budú musieť podať opätovne žiadosť o registráciu pre DPH odhaduje MF SR ako percentuálny podiel vo výške 25 % z 881 – t.j. 220 daňových subjektov. Tieto subjekty nebudú musieť podávať daňové priznanie a kontrolný výkaz za predpokladu nerealizovania obchodov, z ktorých im vznikne reálna povinnosť platiť daň. Na základe reálnej skúsenosti je v týchto prípadoch expertný odhad časovej náročnosti 30 min. na podanie žiadosti o registráciu pre daň. Frekvencia plnenia bola určená na 1-krát ročne, pričom nie je možné prognózovať správanie podnikateľov.

3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním

Uvedte formu konzultácií vrátane zdôvodnenia jej výberu a trvanie konzultácií, termíny stretnutí. Uvedte spôsob oslovenia dotknutých subjektov, zoznam konzultujúcich subjektov, tiež link na webovú stránku, na ktorej boli konzultácie zverejnené.

Uvedte hlavné body konzultácií a ich závery.

Uvedte zoznam predložených alternatívnych riešení problematiky od konzultujúcich subjektov, ako aj návrhy od konzultujúcich subjektov na zníženie nákladov regulácií na PP, ktoré neboli akceptované a dôvod neakceptovania.

Alternatívne namiesto vyplňania bodu 3.2 môžete uviesť ako samostatnú prílohu tejto analýzy Záznam z konzultácií obsahujúci požadované informácie.

Verejnosť bola o príprave návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov informovaná prostredníctvom predbežnej informácie č. PI/2022/309 zverejnenej v informačnom systéme verejnej správy Slov-Lex (internetová stránka www.slov-lex.sk) od 6.12.2022, s termínom ukončenia pripomienkového konania dňa 31.01.2023. K predbežnej informácii boli zaslané podnety dvoch subjektov.

K predbežnej informácii boli uskutočnené verejné diskusie so Slovenským živnostenským zväzom a ČESMAD-om Slovakia – Združením cestných dopravcov Slovenskej republiky dňa 15.02.2023. Konzultácie so Slovenským živnostenským zväzom boli uzavreté s tým, že analýzy Ministerstva financií Slovenskej republiky budú podkladom pre ďalší postup vo veci ich podnetov. Vo veci podnetu ČESMAD-u sa diskusia týkala konkrétneho problémového prípadu z aplikačnej praxe, ktorý však nie je dôvodom na zmenu aktuálnej právnej úpravy.

Na konzultácie/diskusiu k návrhu zákona boli prizvaní:

Slovenský živnostenský zväz

ČESMAD Slovakia – Združenia cestných dopravcov Slovenskej republiky

Ministerstvo hospodárstva SR

Dňa 15. februára 2023 sa v nadväznosti na Jednotnú metodiku posudzovania vybraných vplyvov uskutočnili k predbežnej informácii PI/2022/309 - Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov, stretnutia so zástupcami Slovenského živnostenského zväzu (ďalej len „SŽZ“), ČESMAD-om Slovakia a Ministerstvom hospodárstva SR (ďalej len „MH SR“).

Predmetom prvej diskusie boli podnety SZZ v kontexte stretnutia s MH SR, ale aj na základe predbežnej informácie. Prvý podnet súvisel s transpozíciou smernice o SMES – zvýšenie limitu pre povinnú registráciu za platiteľa DPH. Druhý podnet sa týkal požiadavky znížiť sadzbu DPH pre vybrané služby z Prílohy III smernice o sadzbách (body 10., 10a. a 10c.).

SZZ

V rámci prvého podnetu SZZ navrhuje zvýšiť výšku obratu pre povinnú registráciu za platiteľa DPH s cieľom umožniť efektívne fungovanie malých podnikov v kontexte zvyšovania cien, po zohľadnení vplyvov na štátny rozpočet. SZZ uviedol, že inflácia za posledných 12 rokov je vo výške 33,4%, čo je v prepočte na limit povinnej registrácie na DPH cca 66 000 eur. SZZ podotkla, že v ČR sa zvýšil obrat pre povinnú registráciu za platiteľa DPH z 1 mil. ČK na 2 mil. ČK, t.j. na cca 81 000 eur. V tomto kontexte SZZ dodáva, že návrh zvýšenia obratu pre povinnú registráciu nemusí nevyhnutne dosiahnuť až výšku 85 000 eur.

MF SR

MF SR uviedlo, že dnešný limit je výsledkom negociačného procesu, ktorý predchádzal nášmu vstupu do EÚ. SR aj iné členské štáty sú viazané smernicou o DPH. S týmto limitom sme nemohli hýbať svojvoľne, ale len osobitným postupom – žiadosťou o výnimku na úrovni Rady, kde sme potrebovali jednomyselný súhlas všetkých členských štátov. Doteraz sme nepristupovali k tejto procedúre z rôznych dôvodov. V súčasnosti členské štáty uplatňujú rôzne limity, aj vyššie, aj prísnejšie, kde platiteľom DPH je každý subjekt (3 členské štáty). Uvidíme, ako sa budú vyvíjať úvahy členských štátov pri transpozícii smernice o SMES, ako aj konkrétne skúsenosti v ČR. Musíme však prihliadnuť na naše makroekonomické ukazovatele, nielen na iné členské štáty a ich limity.

MF SR ďalej uviedlo, že limit pre oslobodenie podľa smernice o SMES nereaguje na rast cien tovarov alebo služieb, ale podstatou je odbremenenie malých podnikov od administratívnej záťaže (nepodávanie DP a KV). Keďže DPH zaťažuje konečného spotrebiteľa, tak argument inflácie nevidíme z technického hľadiska ako relevantný. Súčasné nastavenie povinnej registrácie za platiteľa DPH reflektuje znenie smernice o DPH.

Z analýzy FR SR, ktorú sme si vyžiadali vyplýva, že viac ako 50 % platiteľov DPH sa registrovalo dobrovoľne, teda nie z dôvodu prekročenia obratu, ale preto, že ich ekonomická činnosť a ich obchodné vzťahy si registráciu vyžadovali. MF SR má za to, že zdaniteľné osoby majú tendenciu sa dobrovoľne registrovať. Zvýšenie limitu pre povinnú registráciu môže znamenať okamžitý výpadok príjmov na DPH až do výšky 42 mil. eur a bude sa týkať cca 19 000 subjektov, ktorých obchody sú vo výške 1 205 mil. eur a DPH predstavuje 127 mil. eur. Teda asi 33 % z tejto sumy DPH ide do finálnej spotreby, a s týmto výpadkom by sme museli počítať. Pri rastúcich cenách dodávaných tovarov a služieb tento výpadok bude stúpať aj v iných daňových príjmoch.

SZZ

Zástupca SZZ vo vzťahu k údaju, že 50 % platiteľov je dobrovoľne registrovaných platiteľov DPH uviedol, že v jemu blízkej oblasti development-u sa všetky spoločnosti registrujú na DPH, aj keď obratovo nespádajú do kategórie pre povinnú registráciu, ale v krátkom čase túto hranicu prekročia. Opýtal sa, či vie finančná správa identifikovať, koľko z týchto dobrovoľných platiteľov DPH aj presiahlo obrat pre povinnú registráciu.

MF SR

MF SR uviedlo, že analýza takýto údaj neobsahuje. Zároveň uvádza, že ak sa raz stal niekto platiteľom DPH, či už dobrovoľne alebo povinne, finančnú správu nezaujíma, či už prekročil

obrat. Finančnú správu zaujíma len, či si plní všetky povinnosti, a či si odpočet uplatňuje v zmysle pravidiel. V týchto prípadoch už nie je potrebné skúmať prekročenie obratu. V prípade developerských spoločností je pre nich výhodné registrovať sa za platiteľa DPH, lebo si môžu uplatniť odpočítanie DPH z prijatých plnení (napr. stavebný pozemok) ešte pred dosiahnutím obratu. Samozrejme, že tento spôsob využívajú aj iné subjekty. Zároveň je potrebné poukázať aj na skutočnosť, že niektoré spoločnosti požadujú, v rámci obchodných vzťahov, mať aj na druhej strane transakcií platiteľa DPH, najmä veľké spoločnosti voči malým spoločnostiam.

SŽZ

Zástupca SŽZ uviedol, že prioritne im ide o subjekty, ktoré nemajú veľké obraty. Ide o menšie spoločnosti, SZČO a menšie mikropodniky, ktoré nemajú materiálové vstupy, ale poskytujú prevažne služby, formou vlastnej práce napr. administratívne práce alebo kozmetické služby a pod., ktoré len z dôvodu vyšších príjmov sa dostanú do režimu povinného platenia DPH. Následne však musia navýšiť ceny o 20%, čo má vplyv na rozhodovanie konečného spotrebiteľa a posilňuje to ďalší nárast cenovej hladiny a inflačnú špirálu. Myslia si, že súčasný obrat pre povinnú registráciu už nereflektuje stav na trhu. Je potrebné pozrieť sa na to, čo nás čaká, pričom inflácia bude dlhodobo na dvojciferných číslach. Zvýšenie obratu pre povinnú registráciu na 65 až 70 tisíc eur by napomohol veľkému počtu podnikov, čo by mohlo predstavovať zvýšenie príjmov štátneho rozpočtu na dani z príjmu.

MF SR

MF SR nedisponuje informáciu, koľko SZČO, resp. mikropodnikov by negatívne ovplyvnilo ponechanie hranice pre registráciu za platiteľa DPH na terajšej úrovni. Pokiaľ ide o argument zvýšenia ceny o 20% po registrácii, tak taktiež MF SR neviduje žiadnu analýzu stavu, aký je rozdiel medzi platiteľmi a neplatiteľmi v konečných cenách. Ak sa zdaniteľná osoba stane platiteľom – jej vstupy sú už bez DPH, teda to neznamená, že musí ihneď zvýšiť cenu o sumu vo výške DPH.

Analýza FR SR nie je komplexná analýza, a tak globálnejšími vplyvmi a dopadmi, aj makroekonomickými sa bude zaoberať IFP tak, aby úroveň obratu pre registráciu bola znesiteľná pre štátny rozpočet, ale aj výhodná pre podnikateľov. K problematike je potrebné ďalej uviesť, že jednotlivé subjekty obchádzajú povinnú registráciu zakladaním ďalších a ďalších subjektov, čím sa nám nedostávajú do systému DPH a kriví sa nám výber DPH aj výber dane z príjmov. Optimalizačné snahy subjektov v tomto smere sú úspešné a majú dopad na štátny rozpočet. Zvýšenie obratu pre registráciu vyžaduje hranicu, ktorá je obojstranne znesiteľná.

SŽZ

Zástupca SŽZ súhlasí, že k úprave výšky obratu pre povinnú registráciu je potrebné mať podrobnú analýzu, t.j. aký bude vplyv na štátny rozpočet, a aký na správanie podnikateľov. Zohľadniť je potrebné infláciu aj administratívnu záťaž. SŽZ nežiada hneď 85 tisíc eur, ale keďže inflácia za posledné dva roky je na úrovni 18%, mohlo by ísť o zvýšenie na 65 tisíc eur, prípadne tak, aby bol pozitívny vplyv na podnikateľov a nie negatívny vplyv na štátny rozpočet.

MF SR

MF SR bude výstupy z analýzy IFP komunikovať ďalej, zároveň však podotklo, že zvýšenie obratu pre povinnú registráciu na DPH bude na konci dňa rozhodnutie, ktoré bude musieť prijať vedenie rezortu na základe všetkých relevantných predložených informácií a podkladov, aj pozitívnych, aj negatívnych.

MF SR

K druhému podnetu MF SR uviedlo, že politika zníženia sadzieb DPH pre vybrané oblasti je výsostne politickým rozhodnutím. SR si sociálnu politiku definovala v kontexte zákona o štátnej podpore nájomného bývania. Väčšina položiek, ktoré SZZ označil v štatistickej evidencii činností v stavebníctve (zatriedovanie CPA) je v súlade s cieľmi smernice a môžu byť predmetom zníženej sadzby DPH, ale je potrebné reagovať na zníženie sadzby DPH veľmi opatrne, pretože na konci dňa ide o okamžitý výpadok štátnych príjmov. V kontexte Vašich požiadaviek ide o takmer celý stavebný sektor a my potrebujeme kvantifikovať dopady, ktoré predsunieme vedeniu rezortu. O výške sadzby DPH a o tom, na aké dodávky bude znížená sadzba uplatňovaná, rozhodne vedenie rezortu na základe predložených relevantných informácií. Najprv sa ale obrátime na IFP. Vedenie rezortu oboznámime so všetkými aspektmi, aj pozitívnymi a negatívnymi.

SZZ

Zástupca SZZ uviedol, že pri znižovaní sadzby DPH je potrebné prihliadať na plnenie zelených cieľov – znižovanie emisií, plán obnovy budov, zvyšovanie energetickej hospodárnosti budov. Do akej miery môže znižovanie sadzieb napomôcť týmto veciam.

MF SR

MF SR má za to, že aj v tomto kontexte je potrebné vyhodnotiť, ako by zníženie DPH spolupôsobilo na naplnenie environmentálnych cieľov. Analýza IFP by mala ponúknuť odpoveď aj na tieto otázky.

SZZ

Zástupca SZZ uviedol, že rovnaký sociálny rozmer má aj zákon o ŠFRB, aj zákon o podpore nájomného bývania, ale iba na zákon o štátnej podpore nájomného bývania sa vzťahuje znížená sadzba DPH 5 % zo základu dane. ŠFRB má dokonca prísnejšiu reguláciu ako zákon o podpore nájomného bývania. Nájomné byty sa na Slovensku nestavajú a rozbeh výstavby bude príjmom do štátneho rozpočtu. Zástupca SZZ ďalej uviedol, že v tejto veci bude mať stretnutie na Ministerstve dopravy SR a bude žiadať zníženie DPH aj pre ŠFRB projekty.

MF SR

Aj rozbeh výstavby nájomných bytov prostredníctvom ŠFRB, ktorý spočíva v požiadavke SZZ na zníženie sadzby DPH, vyžaduje analýzu IFP, ktorá bude podkladom pre ďalší postup.

MF SR si za účelom posúdenia zníženia DPH v zmysle Prílohy III smernice o sadzbách vyžiadalo od SZZ presnejší zoznam, akých služieb by sa zníženie DPH malo týkať, pričom následne po vzájomných konzultáciách bude tento podklad postúpený IFP na výstupnú analýzu.

SZZ

Zástupca SZZ predpokladá, že zoznam bude zaslaný MF SR v prvej polovici marca 2023 (najneskôr 10. resp. 13. marca).

Zástupcovia ČESMAD-u reflektovali na predbežnú informáciu jedným podnetom, ktorý sa však netýkal transpozície SMES smernice, ktorej transpozícia je primárnym cieľom novely zákona o DPH, ale išlo o konkrétny problémový prípad z aplikačnej praxe.

ČESMAD

Zástupca ČESMADu predstavil uvedený aplikačný problém, ktorý sa týkal oneskoreného vyhotovovania a doručovania faktúry od zahraničných dodávateľov, v dôsledku čoho je podľa

terajšej právnej úpravy povinný pristúpiť k podávaniu dodatočných daňových priznaní a dodatočných kontrolných výkazov. Odberateľovi následne hrozí sankcia. Zástupca ČESMADu preto navrhuje zaviesť možnosť zahrnúť faktúru vyhotovenú zahraničnou spoločnosťou do aktuálneho daňového priznania aj v prípade oneskoreného vyhotovenia a doručenia, rovnako ako v prípade tuzemských faktúr.

MF SR

MF SR si uvedomuje, že môže dochádzať k takýmto negatívnym situáciám, ale zákon o DPH je nastavený plne v súlade so smernicou o DPH. V prípade tuzemských a zahraničných dodávateľov nejde o totožné situácie. Ak je odberateľ usadený v tuzemsku a dodávateľ v inom členskom štáte, v prípade dodania služby, od dodávateľa z iného členského štátu, vzniká odberateľovi povinnosť priznať daň v tuzemsku v rámci prenosu daňovej povinnosti. Ak by Vám toto isté plnenie dodal tuzemský dodávateľ, tak odberateľovi vzniká v zásade len právo na odpočítanie dane. Hmotnoprávnou podmienkou vzniku daňovej povinnosti od zahraničného dodávateľa nie je vyhotovenie faktúry, a ani jej doručenie, ale je to samotné prijatie služby. Ak nie je k dispozícii faktúra, možno vychádzať aj zo zmluvy. Následne, právo na odpočítanie dane zo služieb od zahraničného dodávateľa nie je podmienené držbou faktúry, ale uvedením tohto dodania v záznamoch. Nie je možné tento problém riešiť tak, že túto službu priznáate až v daňovom priznaní za mesiac, v ktorom bola doručená faktúra oneskorene. Smernica o DPH ustanovuje jednotnú lehotu pre vyhotovovanie faktúr. Nevieme ovplyvniť skutočnosť, či zahraniční dodávateľia budú dodržiavať predpisy. Ak zahraniční dodávateľia vyhotovujú a zasielajú faktúry oneskorene, neplnia si fakturačné povinnosti. Je preto potrebné upozorniť dodávateľa na včasné vyhotovenie faktúry. Daňová povinnosť v tomto prípade vzniká v štáte, kde je usadený príjemca. Daňová povinnosť sa má priznať v správnom čase. Podľa Vášho prípadu by sme nereflektovali aktuálny správny výber dane. MF SR nepovažuje za vhodné také riešenie, aby sa oneskorene vyhotovená a doručená faktúra od zahraničného dodávateľa, ak ide o prijatie služby, priznávala v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie, v ktorom bola faktúra doručená.

ČESMAD

Zástupca ČESMADu sa spýtal, či by nebolo možné pre takéto prípady zaviesť zjednodušený systém, prípadne vyňať takéto situácie spod správnych deliktov, čím by sa upustilo od ukladania sankcií.

MF SR

Za podanie dodatočného daňového priznania v prípade, že odberateľ má právo na odpočítanie dane v plnom rozsahu, sa sankcia nevyrubuje, aj keď vzniká dodatočná administratívna povinnosť v podobe samotného dodatočného daňového priznania. Sankcia potenciálne hrozí len pri podávaní dodatočných kontrolných výkazov, pričom sa žiada uviesť, že protiprávne správanie je na strane dodávateľov. MF SR nemá vedomosť, že by finančná správa odo dňa začatia uplatňovania kontrolných výkazov v praxi ukladala pokuty za podávanie dodatočných kontrolných výkazov. Iná situácia by bola samozrejme v prípade, ak by kontrolný výkaz nebol podaný vôbec. Kontrolným výkazom finančná správa sleduje vybrané ciele.

ČESMAD

Zástupca ČESMADu opätovne poukázal na zákonnú možnosť finančnej správy ukladať sankcie za podávanie dodatočných kontrolných výkazov, ale nemá vedomosť o skutočnosti, že by finančná správa za takéto konania niekedy uložila sankciu.

MF SR

MF SR má za to, že ak dochádza k individuálnemu porušovaniu povinností, je možné upozorniť príslušného orgány iného členského štátu na takúto skutočnosť. Prípadné nedodržanie fakturačných povinností je možné riešiť aj prostriedkami súkromného práva, resp. v zmluvných podmienkach. MF SR aj vzhľadom na nevedomosť oboch zúčastnených subjektov o ukladaní sankcií finančnou správou v takýchto prípadoch, nepovažuje za nevyhnutné meniť aktuálnu právnu úpravu.

3.3 Vplyvy na konkurencieschopnosť a produktivitu

Dochádza k vytvoreniu resp. k zmene bariér na trhu?

Bude sa s niektorými podnikmi alebo produktmi zaobchádzať v porovnateľnej situácii rôzne (napr. špeciálne režimy pre mikro, malé a stredné podniky tzv. MSP)?

Ovplyvňuje zmena regulácie cezhraničné investície (príliv/odliv zahraničných investícií resp. uplatnenie slovenských podnikov na zahraničných trhoch)?

Ovplyvní dostupnosť základných zdrojov (financie, pracovná sila, suroviny, mechanizmy, energie atď.)?

Ovplyvňuje zmena regulácie inovácie, vedu a výskum?

Ako prispieva zmena regulácie k cieľu Slovenska mať najlepšie podnikateľské prostredie spomedzi susediacich krajín EÚ?

Nedochádza k vytvoreniu bariér pre vstup na trh pre nové zdaniteľné osoby. Návrhom zákona zavádzané povinnosti nijakým spôsobom nezasahujú do oblastí upravujúcich podmienky, ktoré musia byť splnené, aby mohla tuzemská zdaniteľná osoba v tuzemsku podnikat'.

Navrhovaná právna úprava v súlade so smernicou 2020/285 upravuje, že malý podnik tuzemskej osoby bude mať možnosť využívať oslobodenie od dane aj v inom členskom štáte, ako v Slovenskej republike, ak získa „EX číslo“ a bude plniť oznamovacie povinnosti voči finančnej správe. Takúto právnu úpravu musia vo svojich právnych poriadkoch zaviesť všetky členské štáty Európskej únie. Zníženie administratívnej záťaže malých podnikov môže napomôcť zlepšeniu konkurencieschopnosti malých podnikov na vnútornom trhu Európskej únie.

Návrh zákona nepredpokladá ani vplyv na vyvolanie cezhraničných investícií. Rovnako sa predmetným návrhom zákona neovplyvní cena alebo dostupnosť základných zdrojov a ani prístup k financiám.

Konkurencieschopnosť:

Na základe uvedených odpovedí zaškrtnite a popíšte, či materiál konkurencieschopnosť:

☒ zvyšuje ☐ nemení ☐ znižuje

Produktivita:

Aký má materiál vplyv na zmenu pomeru medzi produkciou podnikov a ich nákladmi?

Materiál nemá vplyv na zmenu pomeru medzi produkciou podnikov a ich nákladmi.

Na základe uvedenej odpovede zaškrtnite a popíšte, či materiál produktivitu:

☐ zvyšuje ☒ nemení ☐ znižuje

3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie

Ak má materiál vplyvy na PP, ktoré nemožno zaradiť do predchádzajúcich častí, či už pozitívne alebo negatívne, tu ich uveďte. Patria sem:

- a) *sankcie alebo pokuty, ako dôsledok porušenia právne záväzných ustanovení;*
- b) *vplyvy súvisiace so žiadosťami o alebo prijímaním dotácií, fondov, štátnej pomoci a čerpaním iných obdobných foriem podpory zo strany štátu, keďže sú sprievodným javom uchádzania sa či získania benefitov, na ktoré nie je právny nárok priamo zo zákona, ale vzniká na základe prejavu vôle dotknutého subjektu;*
- c) *regulované ceny podľa zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách;*
- d) *iné vplyvy, ktoré predpokladá materiál, ale nemožno ich zaradiť do častí 3.1 a 3.3.*

Návrh zákona sa popri už uvedených reguláciách zároveň orientuje na ďalšie úpravy v podobe zmien a doplnení niektorých ustanovení zákona o DPH, a to s cieľom transpozície práva EÚ, vyriešenia identifikovaných problémov v aplikačnej praxi a zjednodušenia, prípadne precizovania povinností daňových subjektov.

Uvedené zmeny svojím charakterom prispievajú k zlepšeniu podnikateľského prostredia, avšak vzhľadom na nedostupnosť dát ich nie je možné kvantifikovať.

15. Nová lehota na podanie žiadosti o registráciu pre daň pre zahraničné osoby

Zmena regulácie dotknutým subjektom nezvyšuje náklady. V § 5 ods. 3 sa z dôvodu transpozície smernice 2020/285 navrhuje nová lehota na podanie žiadosti o registráciu pre daň, ako aj nová lehota pre Daňový úrad Bratislava, v ktorej je povinný vydať rozhodnutie a v prípade jej vyhovenia, prideliť zahraničnej zdaniteľnej osobe, ktorá sa už stala podľa navrhovaného odseku 1 platiteľom dane, IČ DPH. Rozhodnutie má výlučne deklaratórny účinok a nie je možné proti nemu podať odvolanie.

16. Zmena pravidiel určenia miesta dodania vymedzených služieb (§ 16 ods. 3)

Zmena regulácie dotknutým subjektom nezvyšuje náklady. V súlade s článkom 3 prvým bodom smernice Rady (EÚ) 2022/542 z 5. apríla 2022 sa menia pravidlá určenia miesta dodania vymedzených služieb. Predmetná zmena sa týka nových pravidiel určenia miesta dodania vymedzených služieb (napríklad kultúrne, vzdelávacie alebo zábavné služby) vrátane doplnkových služieb, ktoré sú vysielané alebo iným spôsobom virtuálne sprístupnené nezdaniteľnej osobe, kedy bude v súlade s princípom zdanenia služby v mieste určenia miesto dodania služby tam, kde má zákazník sídlo, bydlisko alebo kde sa obvykle zdržiava.

Mení sa aj miesto dodania služieb v súvislosti so vstupom na kultúrne, umelecké, športové, vedecké, vzdelávacie, zábavné a iné podobné podujatia, ako sú výstavy a veľtrhy, a doplnkových služieb súvisiacich s týmto vstupom, ak je účasť na tomto podujatí virtuálna.

17. Úprava uplatňovanie zníženej sadzby DPH pokiaľ ide o dodania uskutočňované registrovanými sociálnymi podnikmi

Zmena regulácie dotknutým podnikateľským subjektom nezvyšuje ani neznižuje náklady. Zmenou smernice 2006/112/ES, pokiaľ ide o sadzby dane (smernica 2022/542), došlo aj

k úprave podmienok uplatňovania zníženej sadzby dane ustanovených v bode 15 prílohy III smernice 2006/112/ES, ktorý bol s účinnosťou od 1. januára 2019 transponovaný do § 27 ods. 2 písm. b) zákona o DPH, pokiaľ ide o dodania uskutočňované registrovanými sociálnymi podnikmi. Z dôvodu tejto zmeny a zároveň so zámerom odstrániť ťažkosti, ktoré v súvislosti s aktuálnym znením transpozície priniesla aplikačná prax, sa ustanovenie upravuje tak, aby sa dosiahol súlad vnútroštátnej úpravy so znením smernice 2006/112/ES. Táto zmena prináša vyššiu mieru právnej istoty, upresňujúc aplikáciu zníženej sadzby DPH podnikateľom, a spočíva v znížení cien dodávok pre konečného spotrebiteľa.

18. Zúženie uplatňovania oslobodenia od DPH – služby dodávané členom

Zmena regulácie dotknutým subjektom zvyšuje náklady. Zákon o DPH v § 32 upravuje od dane z pridanej hodnoty oslobodené služby dodávané členom. Navrhované zúženie uplatňovania predmetného oslobodenia poskytovaného právnickou osobou podľa ustanovených podmienok len na prípady, ak všetci členovia tejto právnickej osoby uskutočňujú výlučne plnenia oslobodené od dane z dôvodu verejného záujmu alebo činnosť, ktorá nie je predmetom dane, spôsobí, že členovia právnickej osoby budú musieť na niektoré z doteraz oslobodených plnení uplatňovať daň z pridanej hodnoty. Takáto úprava je v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora.

19. Úprava podmienok odpočítania dane z tovarov a služieb, ktoré platiteľ dane nadobudol v postavení zdaniteľnej osoby

Zmena regulácie dotknutým subjektom nezvyšuje náklady. V § 55 sa v odsekoch 1 a 2 navrhuje upraviť podmienky odpočítania dane z tovarov a služieb, ktoré platiteľ dane nadobudol v postavení zdaniteľnej osoby ešte pred tým, než sa stal platiteľom dane a ktoré použije alebo použil ako platiteľ dane. Zásadná zmena v porovnaní s aktuálne platnou úpravou spočíva v tom, že táto daň bude odpočítateľná výlučne v daňovom priznaní podanom za prvé zdaňovacie obdobie.

20. Sankcia pre tuzemského poskytovateľa platobných služieb

Zmena regulácie dotknutým subjektom zvyšuje náklady. Ak tuzemský poskytovateľ platobných služieb záznamy nesprístupnil v ustanovenej lehote alebo ustanoveným spôsobom alebo sprístupnené záznamy boli neúplné alebo nesprávne, bude povinný tieto záznamy sprístupniť, respektíve opätovne sprístupniť finančnému riaditeľstvu, na základe výzvy daňového úradu v určenej lehote. Nesplnenie povinnosti sprístupnenia záznamov ani na základe výzvy správcu dane či opätovného sprístupnenia záznamov sa považuje za nesplnenie povinnosti nepeňažnej povahy, čo predstavuje správny delikt podľa § 154 ods. 1 písm. j) daňového poriadku. V prípade, že poskytovateľ platobných služieb nesprístupnil záznamy v lehote ustanovenej v § 70a ods. 5 písm. b), čo sa samo osebe považuje za správny delikt podľa citovaného ustanovenia daňového poriadku, a túto povinnosť si nesplní ani v lehote určenej vo výzve daňového úradu, bude tak sankcionovaný opätovne.

21. Sankcia pre platiteľa, ktorý si nesplnil registračnú povinnosť

Zmena regulácie dotknutým subjektom zvyšuje náklady. Novo navrhované znenia § 78 ods. 9 a § 78a ods. 14 ustanovujú tuzemskej zdaniteľnej osobe a zahraničnej zdaniteľnej osobe v postavení platiteľa, ktoré si nesplnili registračnú povinnosť, povinnosť podať daňové priznanie a kontrolný výkaz za každé zdaňovacie obdobie, za ktoré ich nepodali v základnej lehote. Doteraz sa podávalo jedno daňové priznanie za obdobie, v ktorom mala byť osoba platiteľom. Oproti súčasnému stavu tak bude platiteľ dane, ktorý si nesplnil registračnú povinnosť, sankcionovaný aj za oneskorené podanie každého daňového priznania a kontrolného výkazu, ktoré bol povinný podať.

Dôjde tak k zrovnoprávneniu postavenia oneskorene registrovaných platiteľov dane napríklad so zdaniteľnými osobami či nezdaniteľnými právnickými osobami, ktoré si nesplnili registračnú povinnosť z dôvodu nadobudnutia tovaru v tuzemsku z iného členského štátu alebo z dôvodu prijatia služby s miestom dodania podľa § 15 ods. 1 v tuzemsku, ktorá im bola dodaná zahraničnou osobou. K zrovnoprávneniu dôjde aj so súčasnými platiteľmi dane, ktorí sú už ako platelia za nesplnenie povinností sankcionovaní, zatiaľ čo tí, ktorí si vôbec nesplnili registračnú povinnosť, museli podať len jedno daňové priznanie za obdobie, v ktorom mali byť platiteľom.

Ustanovenia článku 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii a článku 325 Zmluvy o fungovaní Európskej únie zaväzujú členské štáty, aby zamedzili podvodom a iným protiprávnym konaniam poškodzujúcim finančné záujmy EÚ prostredníctvom odrádzajúcich a účinných opatrení. V tomto kontexte musia členské štáty na účely zabezpečenia ochrany finančných záujmov EÚ predovšetkým prijať potrebné opatrenia, aby zaručili účinný a úplný výber vlastných zdrojov, ktorými sú príjmy pochádzajúce z uplatnenia jednotnej sadzby na harmonizovaný vymeriavací základ DPH. Cieľom ustanovení samozrejme nie je len dostupnosť zdrojov pre rozpočet EÚ, ale aj ochrana príjmov rozpočtu Slovenskej republiky. V nadväznosti na uvedené sa osobám v postavení platiteľa, ktoré si nesplnili registračnú povinnosť, plne v súlade so smernicou 2006/112/ES upravujú povinnosti.

Nepodanie daňového priznania v ustanovenej lehote je správnym deliktom podľa § 154 ods. 1 písm. a) zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, za ktorý je možné uložiť pokutu podľa § 155 ods. 1 písm. a) v sume od 30 eur do 16 000 eur.

Ak platiteľ doručí daňovému úradu kontrolný výkaz oneskorene, daňový úrad uloží platiteľovi pokutu do výšky 10 000 eur. Ak platiteľ poruší povinnosti podľa prvej vety opakovane, daňový úrad uloží pokutu do výšky 100 000 eur. Pri určení výšky pokuty prihliadne daňový úrad na závažnosť a dĺžku trvania protiprávneho stavu.

Ak sa platiteľ dopustí viac ako jedného správneho deliktu, správca dane mu môže uložiť úhrnnú pokutu podľa § 155a daňového poriadku.

Dotknutými subjektmi sú všetci platelia dane, ktorí si nesplnili registračnú povinnosť alebo podali žiadosť o registráciu pre daň oneskorene. Na základe údajov z FR SR v roku 2021 podalo žiadosť o registráciu pre daň oneskorene 1 623 daňových subjektov a priemerná doba oneskorenia bola 142 dní. Za rok 2021 FR SR neeviduje daňové subjekty, ktoré si nesplnili povinnosť podať žiadosť o registráciu pre daň a následne boli registrované z úradnej moci. Keďže zdaňovacím obdobím platiteľa je primárne kalendárny mesiac, daňové subjekty boli priemerne v oneskorení 4,7 zdaňovacích období. Podľa údajov za rok 2021 by 1623 daňových

subjektov muselo podľa návrhu zákona podať 5 daňových priznaní a 5 kontrolných výkazov za zdaňovacie obdobia, za ktoré ich nepodali. Expertný odhad na základe reálnej skúsenosti je sankcia vo výške 60 eur za oneskorené podanie každého daňového priznania a 60 eur za oneskorené podanie každého kontrolného výkazu, ktoré bol platiteľ dane povinný podať. Pri výpočte sme zohľadnili skutočnosť, že podľa v súčasnosti platného a účinného zákona o DPH podával platiteľ dane, ktorý podal žiadosť o registráciu oneskorene, jedno daňové priznanie za obdobie, v ktorom mal byť platiteľom, za čo bol sankcionovaný aj doteraz. Odhadovaná výška sankcie pre jedného platiteľa, ktorý by bol v omeškaní 5 zdaňovacích období a musel by oproti súčasnému stavu podať navyše 4 daňové priznania a 5 kontrolných výkazov by bola najviac 540 eur. Celkovo by sa výška tohto vplyvu na celé podnikateľské prostredie mohla navýšiť o 876 420 eur za kalendárny rok, tento odhad však výrazne limituje inštitút úhrnnej pokuty.

K uvedenému je potrebné zároveň uviesť, že podľa § 156 daňového poriadku je správca dane povinný vyrubiť úrok z omeškania, ak daňový subjekt daň nezaplatí alebo neodvedie v ustanovenej lehote, pričom výška úroku z omeškania závisí od výšky vlastnej daňovej povinnosti.

22. Samozdanenie pri dovoze tovaru – výpočet DPH

Zmena regulácie dotknutým subjektom nezvyšuje náklady. Samozdanenie pri dovoze tovaru prináša pre platiteľa dane, ktorý spĺňa zákonom ustanovené podmienky, zmenu v spôsobe platenia dane pri dovoze tovaru do tuzemska v tom smere, že namiesto platenia dane colnému úradu platiteľ dane túto daň pri dovoze tovaru vypočíta a uvedie do daňového priznania za zdaňovacie obdobie, v ktorom vznikla daňová povinnosť, kde si súčasne môže uplatniť nárok na odpočítanie dane. Tento platiteľ je zároveň osobou povinnou zaplatiť daň. Samotný výpočet DPH nezaťažuje platiteľa, keďže ten podľa súčasného stavu je povinný podať daňové priznanie v zásade bez ohľadu na uskutočnenie dovozu tovaru do tuzemska v príslušnom zdaňovacom období.

23. Sankcie pre dovozcu, prípadne osoby konajúcej na účet dovozcu v prípade nedodržania povinností v súvislosti so samozdanením pri dovoze tovaru

Zmena regulácie dotknutým subjektom zvyšuje náklady. Zavedenie samozdanenia pri dovoze tovaru v praxi zjednoduší a urýchli colné konanie a má pozitívny cash flow vplyv na podnikateľské subjekty. Zároveň sa navrhuje osobitný spôsob úhrady dane pri dovoze tovaru v rámci centralizovaného colného konania, ak dovozca (osoba, na účet ktorej bolo podané príslušné colné vyhlásenie) nespĺňa podmienky pre uplatnenie samozdanenia podľa navrhovaného § 84a. Navrhuje sa aj ustanoviť postup pre prípady, keď nedôjde k riadnemu splneniu povinností dovozcu, prípadne osoby konajúcej na účet dovozcu, podať dovozné vyhlásenie na účely úhrady dane pri dovoze tovaru v zákonných lehotách, aby bolo možné určiť daň aj za takýchto podmienok. Daň sa v týchto prípadoch určí podľa pomôcok, pričom na jej určenie sa bude primerane vzťahovať postup podľa osobitného predpisu. Nedodržanie povinností dovozcu, prípadne osoby konajúcej na účet dovozcu, bude príslušný colný úrad povinný sankcionovať peňažnou pokutou. Aj vzhľadom na skutočnosť, že ide o novo zavádzané ustanovenie, nie je možné negatívny dopad týchto sankcií na podnikateľské prostredie kvantifikovať.

24. Sankcie za nesplnenie oznamovacej povinnosti podnikateľa, ktorý má registrovanú pokladnicu E-kasa klient

Zmena regulácie dotknutým subjektom nezvyšuje náklady. V nadväznosti na novú oznamovaciu povinnosť podnikateľa podľa bodu 1 Čl. II návrhu zákona sa rozširuje okruh sankčných deliktov. Pri prvom porušení sa daňovému subjektu pokuta neuλοží, v prípade opakovaného nesplnenia si ustanovenej povinnosti uloží daňový úrad alebo colný úrad podnikateľovi pokutu vo výške od 20 do 100 €. V rámci konania o uložení pokuty sa uplatní tzv. inštitút druhej šance, pričom sa predpokladá, že nepríde k opakovanej oznamovacej povinnosti.

Vyjadrenie k opodstatnenosti goldplatingu a jeho odôvodnenie:

Článok 185 odsek 2 pododsek 1 smernice 2006/112/ES - Z dôvodu právnej istoty sa navrhuje v predmetnom ustanovení výslovne uviesť, že v prípade krádeže tovaru je platiteľ dane povinný odviesť odpočítanú daň aj v prípade, ak bol tento tovar vytvorený jeho vlastnou činnosťou. Zámerom je, aby sa ustanovenie jednoznačne uplatňovalo nielen na situáciu, keď príde ku krádeži tovaru, ktorý bol kúpený na účely vykonávania ekonomickej činnosti a pri ktorom bolo uplatnené právo na odpočítanie dane, ale aj na situáciu, keď príde ku krádeži tovaru, ktorý bol vytvorený vlastnou činnosťou z komponentov, pri ktorých platiteľ dane uplatnil právo na odpočítanie dane. Ustanovenie v smernici 2006/112/ES je dobrovoľné, avšak jeho transponovaním sa zabezpečuje rovnaké zaobchádzanie u platiteľov dane, ktorí odpočítavajú daň na vstupe, a neplatiteľov dane, ktorí si neodpočítavajú daň na vstupe, pokiaľ ide o vzťah voči štátnemu rozpočtu v spojitosti s krádežou tovaru.

Článok 252 odsek 1 2006/112/ES – SR si historicky zvolila lehotu na podanie daňového priznania k DPH 25 dní po skončení zdaňovacieho obdobia, nakoľko čím skôr mala finančná správa k dispozícii údaje, tým skôr mohla identifikovať nepoctivých platiteľov dane. Neskôr identifikácii takýchto osôb začala napomáhať aj analýza dát získaných z kontrolných výkazov, ktoré sa podávajú v rovnakej lehote ako daňové priznania k DPH. A zároveň v rovnakej lehote je povinnosť platiteľov dane správcovi dane aj DPH zaplatiť. Inými slovami dlhšia lehota na podanie daňového priznania k DPH by viedla k nižšej frekvencii výberu DPH, čo by výrazne ovplyvnilo príjmovú stranu štátneho rozpočtu.

Článok 167a písm. a) smernice 2006/112/ES (menený čl. 1 ods. 3 smernice 2020/285) – Smernicou 2020/285 sa upravil čl. 167a, a to pokiaľ ide o stanovenie stropu vo výške 2 mil. eur bez povinnosti členských štátov EÚ konzultovať túto voľbu v Výbore pre DPH. Tento článok odchyľne od čl. 167 ustanovuje odlišne vznik práva na odpočítanie dane, ak platiteľovi vzniká daňová povinnosť výlučne podľa čl. 66 písm. b) smernice o DPH. V Slovenskej republike postupuje podľa osobitnej úpravy uplatňovania dane na základe prijatia platby za dodanie tovaru alebo služby (§68d zákona č. 222/2004 Z. z.) len okolo 500 platiteľov, pričom podmienky pre uplatňovanie tejto úpravy spĺňa viac ako 60% všetkých registrovaných platiteľov.

Článok 284 ods. 1 smernice 2006/112/ES (menený čl. 1 ods. 12 smernice 2020/285) – Podľa smernice 2020/285 ide o možnosť, nie o povinnosť členských štátov zvýšiť hranicu obratu pre

povinnú registráciu za platiteľa DPH. Slovenská republika už dnes patrí medzi členské štáty, ktoré sa nachádzajú v pomerne vysokej hranici obratu, skôr v druhej polovici. Smernica 2020/285 umožňuje zaviesť pre malé podniky prechodný obrat do určitej výšky, t. j. subjekt sa presiahnutím obratu 50 000 eur nestane platiteľom dane, ale platiteľom sa stane až 1. januára nasledujúceho kalendárneho roka. Ale ak subjekt následne presiahne obrat o 25 % (dodatočných 12 500 eur), stane sa platiteľom dane týmto dodaním. Presiahnutím obratu 50 000 eur nebude dotknutá registračná povinnosť tuzemskej zdaniteľnej osoby.

Článok 288a smernice 2006/112/ES (nový článok vložený podľa čl. 1 ods. 16 smernice 2020/285) - Smernica 2020/285 umožňuje považovať podniky za malé podniky v tuzemsku, ak nepresiahnu obrat 85 000 eur. Návrh zákona vzhľadom na ekonomické podmienky v Slovenskej republike navrhuje obrat 50 000 eur v prebiehajúcom kalendárnom roku s tým, že podnik sa stane platiteľom dane 1. januára nasledujúceho kalendárneho roka. Ale ak subjekt následne presiahne obrat o 25 % (dodatočných 12 500 eur), stane sa platiteľom dane týmto dodaním.